

سمت خدا

موضوع برنامه: سیری در نهج البلاغه، شرح حکمت ۴۰۰

کارشناس: حجت الاسلام والمسلمین حسینی قمی

تاریخ پخش: ۱۶ - ۰۴ - ۹۹

شریعتی: بسم الله الرحمن الرحيم، اللهم صل على محمد و آل محمد و عجل فرجهم.

سلام می‌کنم خدمت شما بینندگان خوب و شنوندگان نازنین مان، انشاءالله هرجا هستید خدای متعال پشت و پناه شما باشد. انشاءالله تنتان سالم و قلبتان سلیم باشد. به سمت خدای امروز خوش آمدید. حاج آقای حسینی قمی سلام علیکم، خیلی خوش آمدید.

حاج آقای حسینی قمی: سلام علیکم و رحمه الله، عرض سلام و ارادت خالصانه خدمت همه بینندگان عزیز دارم.

شریعتی: امروز قرار هست حکمت ۴۰۰ نهج البلاغه شریف را بشنویم.

حاج آقای حسینی قمی: بسم الله الرحمن الرحيم، «وَقَالَ عَالِيَةُ حَقٌّ وَالرَّقِيُّ حَقٌّ وَالسَّحَرُ حَقٌّ وَالْأَفَالُ حَقٌّ وَالطَّيْرَةُ لَيْسَتْ بِحَقٍّ وَالْعَدْوَى لَيْسَتْ بِحَقٍّ» امیرالمؤمنین در این خطبه به بعضی از امور که مردم به آن اعتقاد دارند اشاره می‌کنند و می‌فرماید: حق است و برخی از امور که مردم اعتقاد ندارند، حق نیست. یعنی باورهای صحیح و غلط و رایج در میان مردم، باورهایی که در میان

مردم هست بعضی صحیح و بعضی غلط است. اولین مورد حضرت می‌فرماید: «الْعَيْنُ حَقٌّ» چشم زخم حق است. بعضی می‌گویند: هیچ اصلتی ندارد، امیرالمؤمنین فرمود: حق است و راهکارش را خواهیم گفت. مرحوم علامه مجلسی (ره) که حق بزرگی بر شیعه دارد، بحارالانوار که ۱۱۰ جلد است، در هر موضوع ایشان وارد شدند و آیات را آوردند و نظرات حکما را آوردند. در همین بحث چشم زخم، سحر و فال، خیلی مفصل مرحوم علامه وارد شدند. بحث رؤیا و حقیقت رؤیا، نظر حکما و نظر محدثین و جمع بین روایات، امتیاز مرحوم مجلسی همین است. یکی از افتخارات ما این است و دیگران این کار را نکردند. در منابع عامه می‌بینیم گاهی این روایات کنار هم جمع شدند. نتیجه‌اش روایاتی شده که گرفتاری‌های فراوانی در نگاه دینی ایجاد می‌کند و کتاب سیری در صحیحین مرحوم آیات الله نجمی را ملاحظه کنند. ایشان از نویسندگان بسیار خوب است.

مرحوم علامه مجلسی روایات را جمع آوری کردند، آیات را کنار روایات معنا کردند. نظر محدثین را آوردند. شرح احادیث است. ایشان می‌فرماید: آنچه از اخبار و روایات بدست می‌آید، حتماً چشم زخم یک واقعیتی دارد. قرآن کریم هم آیاتی دارد «وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَ يَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ» (قلم/۵۱) یا سوره مبارکه یوسف آیه ۶۷ می‌فرماید: «لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ وَ ادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ مُتَفَرِّقَةٍ» «وقتی وارد مصر شدید، یازده برادر زیبا چهره رشید، از درهای متفرق وارد شوید. اصل چشم زخم در قرآن هست. بعضی‌ها تشبیه کردند و گفتند: چطور بعضی چشم‌ها هست، افرادی را با قدرت چشم به خواب می‌برند. تأثیرات مغناطیسی که در چشم است. امروز از صدها کیلومتر با اشعه لیزر می‌زنند و سمت دیگر را نابود می‌کنند. علاج دارد و

نترسید، علاج چشم زخم با توکل و دوم با توسل است. بحث اعتقاد به نحوست، قرآن بعضی روزها

و شب‌ها را مبارک و بعضی را نحس می‌داند. ولی به تعبیر مرحوم علامه طباطبایی نحسی برمی‌گردد به حوادثی که ما در آن شب‌ها رقم می‌زنیم. «فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَحِيسَاتٍ» (فصلت/۱۶) خداوند وقتی قومی را مستحق عذاب می‌بیند، عذاب بر اینها نازل می‌شود، می‌فرماید: ما عذاب را در آن روز نحس بر آنها نازل کردیم. نحسی برای اعمال آنهاست. «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنْذِرِينَ» («دخان/۳») شب قدری که همه دست‌ها به آسمان است آن شب مبارکی است. آن شبی که مردم کاری می‌کنند مستحق عذاب شوند آن روز نحس می‌شود.

چون ما نمی‌خواهیم مسئولیت کار خود را بپذیریم، یکی چشم زخم است. در رانندگی کوتاهی کرده تصادف کرده، می‌گوید: چشم خوردیم. اصل چشم زخم مسلم است ولی تمام کوتاهی‌های خود را به گردن چشم زخم نیاندازیم. آقا دارد پرده می‌زند، همینطور بالا می‌رود زمین می‌افتد، می‌گوید: امروز چشم خوردم. اینکه ما برای فرار از مسئولیت همه چیز را گردن چشم زخم بیاندازیم درست نیست. با توکل و توسل به آیات چشم زخم را برطرف کنیم. حضرت بلافاصله می‌فرماید: «وَالرُّقَى حَقٌّ» این یعنی چه؟ رقی همین دعا و آیه‌ای است که برای چشم زخم می‌نویسید. این هم حق است و اثر چشم شور دیگران را از بین می‌برد. از امام صادق سؤال کردند: اشکالی ندارد برای چشم زخم چیزی بنویسیم، حضرت فرمود: نه، فقط بدانند چه چیزی می‌گویند. یک چیزی که نمی‌فهمد را وارد نکند. در پیام‌ها خیلی داریم چه دعایی را بنویسیم؟ هیچ کتاب دعایی غیر از مفاتیح محدث قمی را سراغش نروید. ایشان ۱۱۰ جلد کتاب نوشته است. هر دعایی بخواهید در مفاتیح الجنان هست. جامع ترین و کامل‌ترین کتابی که با دقت جمع شده همین

مفاتیح است. از یکی از نوادگان این بزرگوار شنیدم که به ایشان خیلی اصرار کردند کتاب دعا بنویس، ایشان قبول نکردند و بعد از مدتی پذیرفتند و فرمودند: نیت کردم هر کس مفاتیح را خواند ثوابش هدیه شود به روح حضرت زهرا (س). امام مجتبی (ع) فرمودند: درمان چشم زخم آیه ی «وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَ يَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ» است. خواندن چهار قل و آیت الکرسی، سوره حمد و سوره توحید و از همه مهمتر صدقه است.

«وَالسَّحَرُ حَقٌّ» سحر حق است. در مورد سحر مفصل بحث کردیم. یک کسی نوشته است مادرم مریض بود، گفتند: جن زده شده است. بسیاری از بیماری‌ها منشأ روانی و جسمی دارد. باید به پزشک مراجعه شود. یک کسی را آوردیم جن را خارج کند. یک مشتی به مادر ما زد که مادر ما از هوش رفته است. گرفتار مشتی شدیم که جن گیر به سر مادر ما زده است...!!! آدم واقعاً غصه می‌خورد که گاهی آدم‌ها فریب این دکان بازارهای را می‌خورند. در گرفتاری و مشکلات سراغ راه‌های حرام نرویم. بهترین باطل سحر حدیث امام صادق بود که خواندیم، سوره مبارکه یونس آیه ۸۱ و ۸۲، «قَالَ مُوسَىٰ مَا جِئْتُمْ بِهِ السَّحَرُ إِنَّ اللَّهَ سَيَبْطِلُهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ، وَ يَحِقُّ لِلَّهِ الْحَقُّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ» این را همراه داشته باشید و روی کاغذ بنویسید. سوره نازعات آیه ۲۷ تا ۳۲ «أَأَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ السَّمَاءُ بَنَاهَا، رَفَعَ سَمَكَهَا فَسَوَّاهَا وَ أَعْطَشَ لَيْلَهَا وَ أَخْرَجَ ضُحَاهَا، وَ الْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا، أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَ مَرْعَاهَا، وَ الْجِبَالَ أَرْسَاهَا، مَتَاعًا لَّكُمْ وَ لِنِعْمِكُمْ» سوره اعراف ۱۱۸ تا «۱۲۲ فَوَقَعَ الْحَقُّ وَ بَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ، فَغُلِبُوا هُنَالِكَ وَ انْقَلَبُوا صَاغِرِينَ، وَ أَلْقَى السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ، قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ، آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ، رَبِّ مُوسَى وَ هَارُونَ»

خیلی‌ها نوشتند خطوراتی به ذهن ما می‌آید که در مورد دین یا اولیای دین، اینها را چه کنیم؟ درمان داروی هزار درد بی‌اعتنایی است. رها کنید! وقتی حساسیت نشان بدهید بدتر است. در پیام‌ها نوشتند چله بارداری درست است؟ اینهایی که باردار نمی‌شود چله بگیرند، جن را از تن خود بیرون کنند؟! در هر کاری اول جن را می‌گوییم. بالای نود درصد از کسانی که مشکل ناباروری دارند قابل درمان است. سراغ فضای مجازی نروید، نوشتند تسخیر تضمینی جن! اینها همه دروغ است و کلک است.

«وَالْفَالُ حَقٌّ» حضرت فرمود: فال خوب حق است. فال خوب بزنید. چرا فال خوب زدن حق است؟ چون تأثیر روانی دارد در روحیه انسان، قدیم مرسوم بود صبح کسی از در خانه بیرون می‌آمد، سید بزرگواری را می‌دید فال خوب می‌زد که امروز روز خوبی برای من است. این قدرت روح ماست. شما بگو: امروز من موفق می‌شوم حتماً موفق می‌شوی. بگو: امروز روز بدی است، حتماً بد خواهد شد. در صلح حدیبیه نماینده کفار وقتی نزد مسلمان‌ها آمد، پیامبر خدا پرسیدند: اسم تو چیست؟ گفت: سهیل، حضرت فرمود: همه چیز آسان شد. این خودش کمک کننده به فکر و روح انسان است. در روایت داریم فال خوب بزنید به آن می‌رسید. در زندگی هیچوقت فال بد نزنید. «تَفَالُ بِالْخَيْرِ تَنْجَحُ» فال نیک بزن، موفق و پیروز می‌شوی. در روایت داریم پیغمبر خدا فرمود: «كَانَ يُحِبُّ الْفَالَ الْحَسَنَ» خدا دوست دارد شما فال خوب بزنید. اسلام طرفدار فال خوب است.

«وَالطَّيْرَةُ لَيْسَتْ بِحَقٍّ» طیره یعنی فال بد، فال بد زدن حق نیست. در گذشته بوده و هنوز هم هست، پریدن فلان حیوان، کلاغ صدایی کرد، حتماً حادثه تلخی پیش می‌آید. در قرآن هست که

به انبیاء فال بد می زدند . حضرت موسی(ع) که می آمد، مردم گاهی گرفتار می شدند می گفتند: این قدم شومی دارد. حضرت فرمودند: فال بد حق نیست، چرا؟ چه رابطه ای بین یک پرنده و تأثیرش در زندگی ما هست. داریم که «الطیْرَةُ شَرُّ» شرک است. چون این حیوان پرید، فال شومی زدی، عواملی که خداوند قرار داده، برخلاف آن عوامل یک عوامل دیگری اثر گذار است. عالم عالم اسباب و مسببات است. اینطور نیست که شما بخواهید با پریدن یک حیوان زندگی یک بشر تغییر کند . اگر کسی هم فال بد زد، خداوند با توکل فال بد را از بین می برد. اسلام طرفدار توکل است، تأثیر روحی و روانی در شما دارد.

«الطَّيْبُ نُشْرَةٌ» چند مورد دیگر هم حضرت بیان می کند که خیلی زیباست، چند چیز هست که وسیله نشاط است. یکی استفاده از بوی خوش، استفاده از عسل، مرکب سواری باعث نشاط انسان است. نگاه به سبزی باعث نشاط هست. آب تنی باعث نشاط است. مسواک زدن، نشستن با رفیق های خوب باعث نشاط است. پیاده روی باعث نشاط است. عزیزان یادشان باشد اگر یکوقت کسانی مبتلا شدند به اینکه در زندگی هی فال بد بزنند، یا فکر می کنند کسی در زندگی شان تأثیر گذار است . یادشان باشد ائمه خیلی برخورد تندی داشتند. شیخ صدوق در روایتی از امام صادق نقل می کند که کسی فرمود به امام گفتیم: من مبتلا و آلوده شدم. فکر می کنم الآن طالع من بد است و بر من بلا می آید. حضرت فرمود: تو این کتاب ها را می خوانی، بر اساس اینها قضاوت می کنی و در زندگی ات اثر دارد؟ حضرت فرمود: کتاب هایت را آتش بزن. اینقدر اهل بیت اصرار داشتند از این چیزها فاصله بگیریم.

یکی هم بحث استخاره هست. استخاره کردن بد نیست. یکوقت خانمی در حرم امام رضا به من گفت: شما گفتید ازدواج را سخت نگیرید، ما هم آسان گرفتیم گرفتار یک دامادی شدیم ما را بیچاره کرده است. گفتم: مگر تحقیق نکردید؟ گفت: استخاره کردیم. گفتم: شوهرتان را با استخاره شوهر می‌دهید؟ یک حدیث بیاورید که برای دختر شوهر دادن باید استخاره کرد. آقایی به من زنگ زد استخاره می‌خواهم، من همیشه می‌گویم استخاره برای مرحله آخر است. شما تحقیق و بررسی کردید، سر دوراهی هستید، نمی‌توانید انتخاب کنید. سرگردانی خیلی بد است. با استخاره از سرگردانی نجات پیدا کنید ولی قبلش باید تحقیق و بررسی کنید. برای ازدواج و برای خرید خانه، باید تحقیق کنید. یکی از دوستان زنگ زد که استخاره می‌خواهم، استخاره خوب آمد. یک سال بعد ایشان به من زنگ زد و با ناراحتی به من گفت: شما هفت میلیارد به من بدهکار هستید! گفتم: برای چه؟ گفت: امروز که شما گفتید استخاره خوب است، ما وارد معامله‌ای شدیم و با کسی شریک شدیم و هفت میلیارد ما را خورده است. گفتم: تو هفت میلیارد پولت را دست کسی می‌دهی با استخاره؟ تحقیق و بررسی نکردی و اول کار استخاره کردی! هنوز هم از من ناراحت است. استخاره مرحله آخر برای بیرون آمدن از سرگردانی درست است.

یکی از چیزهایی که الآن جامعه ما خیلی گرفتارش هست و در مسائل دینی آثارش را می‌بینیم، می‌خواهند زندگی خودشان را براساس خواب تفسیر کنند. حدیث در مصادر بسیار قدیمی ماست. اذان و اقامه که می‌گوییم از کجا آمده است؟ در شب معراج یکی از هدایایی که جبرئیل به پیامبر ما داد، اذان و اقامه بود. پس اعتقاد ما این است که اذان و اقامه را در معراج، جبرئیل به حضرت رسول تعلیم داد. عده‌ای معتقد هستند اذان و اقامه معراجی نیست. مسلمان‌ها نشسته بودند فکر

می کردند چطور وقت نماز را اعلام کنیم؟ یکی گفت: آتش روشن کنیم و یکی گفت: ناقوسی مسیحی ها را بزنیم. یکی از مسلمان ها گفت: من خواب دیدم از این به بعد اذان بگوئید، وقتی به امام صادق این مطلب را گفتند، کسانی که از اهل بیت فاصله گرفتند این اعتقاد را دارند در حالی که اذان و اقامه هدیه جبرئیل به پیامبر در معراج است. امام صادق بسیار ناراحت شدند و فرمودند: به خدا قسم دروغ است، دین خدا بالاتر از این است که کسی بخواهد با خواب تفسیر کند. اذان و اقامه جزء اعتقادات ما نیست، اگر کسی در عمرش هم اذان نگوید از مسلمانی اش کم نمی شود. بعد حضرت فرمودند: می دانید چرا اینها اذان را گردن خواب یک مسلمان می گذارند؟ مرگ بر اینها، اینها احکام خدا را ساده می گیرند و سبک می گیرد تا بتوانند جاهای دیگر هم اگر گیر کردند، با همین چیزها درست کنند. هر جا کم آوردند نیازی به اهل بیت نداریم، می گوییم: خواب دیدیم.

أبان محضر امام صادق آمد، حضرت فرمود: مواظب باشید یکوقت در احکام دینی گرفتار قیاس نشوید. وقتی ابوحنیفه خدمت امام صادق رسید، دو سال شاگرد حضرت در کوفه بود. ابوحنیفه به این دو سال شاگردی خود افتخار می کند ولی همه چیز را از استاد قبول نکرد. اگر قبول کرده بود این مسیر اینطور ادامه پیدا نمی کرد. امام صادق به او فرمود: شنیدم با قیاس احکام را درست می کنی؟ گفت: بله. امام فرمود: نماز مهمتر است یا روزه؟ گفت: نماز. فرمود: چرا بانوان در ایامی که عذر شرعی دارند و نمی توانند نماز بخوانند و روزه بگیرند، وقتی عذرشان برطرف شد نمازهایشان قضا ندارد و روزه را باید قضا کنند؟ چند مورد سؤال کردند و نتوانست پاسخ بدهد. امام صادق منظورشان این است که چرا یک عده می خواهند با خواب همه چیز را درست کنند؟ برای

اینکه هر جا درمانده و گرفتار شدند برایشان آسان باشد. یا بگویند: با خواب درست می‌کنیم یا با خواب و قیاس. نگرانی من از این است که یک عده باورهای مهم دینی را نادیده گرفتند.

یک کسی از اصحاب امام عسکری به نام احمد بن اسحاق سامرا خدمت حضرت رسید. حضرت امام زمان را به هر کسی نشان نمی‌داد، چون دشمن نقشه داشت برای قتل حضرت و به اصحاب خاص خود نشان دادند. از جمله امام زمان را نشان احمد بن اسحاق دادند. فرمود: امام بعد از من این آقازاده است. بر احمد بن اسحاق منت گذاشتند و فرمودند: چون آدم ویژه‌ای نزد خدا هستی و نزد ما اهل بیت، به تو نشان دادم و گرنه به کسی نشان ندادم. این آقازاده سه چهار ساله امام توس بعد از من، تا حضرت این جمله را فرمودند: احمد گفت: می‌شود نشانه‌ای بر من قرار بدهید که اطمینان دل پیدا کنم؟ امام زمان(ع) نه با زبان کودکان، با زبان فصیح فرمود: «أنا بقیة الله فی ارضه و المنتقم من اعدائه» احمد بن اسحاق می‌گوید: من یقین کردم. ما چهار نفر سفیر خاص امام زمان داریم، اینها وقتی می‌آمدند و می‌گفتند: ما سفیر امام زمان هستیم، شیخ طوسی می‌نویسد. شیعه حرف اینها را قبول نمی‌کرد. یک علامت و نشانه‌ای از طرف امام زمان بیاورید. شخصیت‌های بزرگواری که کسی مثل ابوجعفر، چند سال ایشان سفیر امام زمان بود؟ پنجاه سال سفیر خاص امام زمان بود. یک کسی یک قابلیت دارد که می‌تواند پنجاه سال سفیر خاص امام زمان باشد. محدث قمی می‌فرماید: اینهایی که عراق می‌روند، اگر ائمه را زیارت نمی‌کردند و شهدای کربلا را زیارت نمی‌کردند و فقط نواب اربعه را زیارت می‌کردند، ارزش داشت.

سوز دل من و حرفم این است که شیعه‌ای که مثل احمد بن اسحاق به امام عسکری می‌گوید: نشانه‌ای به من بدهید که این آقا زاده امام است. شیعه‌ای که از سفیر خاص امام زمانش، سفیر پنجاه ساله‌اش نشانه و معجزه می‌خواهد، آنوقت این شیعه باید به جایی برسد که امروز هر کس هر ادعایی داشت شما قبول کنی؟ ممکن است بعضی بگویند: چرا از حضرت علامت خواست؟ مگر حضرت ابراهیم از خدا نخواست «لِيَطْمَئِنَّ قَلْبِي» (بقره/۲۶۰) شیعه از نواب اربعه علامت می‌خواهد. شیعه بیدار و هوشیار امروز می‌گویند: فلانی در فلان جا ظهور کرده و می‌گوید: من نایب امام زمان هستم و یک عده از جوان‌های ما هم باور می‌کنند. این شاگرد کیه؟ استادش کیست؟ کجا درس خوانده؟ کدام عالم دینی و مرجع تقلید او را تأیید کرده است؟

خواب می‌تواند شیطانی باشد. خواب چهار دسته است. خواب شیطانی، خواب رحمانی، خواب فکرهای روز است که شب به ذهن انسان می‌آید. خوابی که بخاطر به هم خوردن مزاج می‌آید. علامه مجلسی در بحار دهها صفحه در مورد خواب صحبت کرده است. این آقا نماینده امام زمان است، به چه ملاک؟ چون من خواب می‌بینم. اگر تصرف شیطان بود چه؟ از کجا بدانم این خواب رحمانی است یا شیطانی؟ این وسوسه شیاطین جن و انس است. آیا مسیر احمد بن اسحاق درست است؟ مسیری که شیعه از نایب خاص امام زمان علامت می‌خواهد درست است؟ اگر می‌خواهید با خواب اعتقادات را درست کنی، اعتقادات تو خراب است. اگر خداشناسی و امام‌شناسی و پیامبر شناسی با خواب است، این درست نیست. امام صادق فرمود: «كَذَّبُوا وَاللَّهِ إِنَّ دِينَ اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى أَعَزُّ مِنْ أَنْ يُرَى فِي النَّوْمِ» دروغ می‌گویند بخدا قسم دین خدا از این حرف‌ها بالاتر است. دین خدا بالاتر از این است که با خواب درست شود.

شریعتی: امروز صفحه ۴۶۰ قرآن کریم را تلاوت خواهیم کرد.

«قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أُعْبِدَ اللَّهَ مُخْلِصاً لَهُ الدِّينَ «۱۱» وَ أُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ «۱۲» قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ «۱۳» قُلِ اللَّهُ أَعْبُدْ مُخْلِصاً لَهُ دِينِي «۱۴» فَأَعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَ أَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ «۱۵» لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَ مِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادِهِ فَأَتَقُونَ «۱۶» وَ الَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَ أُنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَى فَبَشِّرْ عِبَادِ «۱۷» الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَ أُولَئِكَ هُمْ أُولُوا الْأَلْبَابِ «۱۸» أَمْ مَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَمْ فَأَنْتَ تُنْقِذُ مَنْ فِي النَّارِ «۱۹» لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِنْ فَوْقِهَا غُرَفٌ مَبْنِيَّةٌ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَ عَدَّ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ الْمِيعَادَ «۲۰» أَمْ لَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنَابِيعَ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعاً مُخْتَلِفاً أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيَجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرّاً ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَاماً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ «ترجمه آیات: بگو: «همانا من مأمورم که خدا را

بپرستم در حالی که دین را برای او خالص و پیراسته گردانیده‌ام. و فرمان یافته‌ام که اولین

مسلمان باشم». بگو: «البته اگر نسبت به پروردگارم عصیان ورزم، از عذاب روز بزرگ بیم دارم».

بگو: «من تنها خدا را می‌پرستم در حالی که دینم را برای او خالص کرده‌ام. پس شما جز او هر چه

را می‌خواهید بپرستید». بگو: «همانا زیانکاران (واقعی) هستند که سرمایه‌ی وجودی

خویش و بستگانشان را در قیامت از کف داده باشند، آگاه باش، این همان زیان آشکار است». برای

زیانکاران از بالای سرشان لایه‌هائی از آتش و از زیر پایشان نیز لایه‌هایی (از آتش) است. این

عذابی است که خداوند بندگان را به آن می‌ترساند. پس ای بندگان من! از من پروا کنید. و

کسانی که از عبادت و بندگی طاغوت‌ها (و قدرت‌های ضد الهی) دوری نموده و به سوی خدا بازگشتند بر آنان مژده باد، پس بندگان مرا بشارت ده. آنان که سخن را با دقت می‌شنوند و بهترین آن را پیروی می‌کنند، آنانند که خداوند هدایتشان نموده و آنانند همان خردمندان. پس آیا کسی را که حکم عذاب بر او حتمی شده است (می‌توانی هدایت کنی؟) آیا تو می‌توانی کسی را که در آتش است رهایی بخشی؟ ولی کسانی که از پروردگارشان پروا دارند، برایشان غرفه‌هایی (در بهشت) است که بالای آن غرفه‌ها، غرفه‌های دیگری بنا شده و از زیر آنها نهرها جاری است، (این،) وعده‌ی الهی است و خداوند در وعده‌اش خلاف نمی‌کند. آیا ندیده‌ای که خداوند از آسمان آبی فرو فرستاد، پس آن را به صورت چشمه‌هایی در زمین راه داد، سپس با آن، زراعتی که رنگ‌های گوناگونی دارد بیرون می‌آورد، آن گاه آن کشت (و زراعت) با هیجان رشد می‌کند (تا آن که می‌خشکد) پس آن را زرد می‌بینی، سپس آن را به صورت کاه و خاشاک در می‌آورد، همانا در این (تغییر و تحوّل) برای خردمندان پند و یادآوری است (که بدانند دنیا ناپایدار است).

شریعتی: نکات پایانی شما را خواهیم شنید.

حاج آقای حسینی قمی: یک حدیث بخوانیم، شبانه روز فکر ما مشغول مستأجرین هست، امام صادق در روایتی به مفضل فرمود: مفضل فلان رفیقت کجاست؟ گفت: نمی‌دانم. از کوفه همسفر ما شد، به مدینه رسیدیم و از هم جدا شدیم. فرمود: تو از کوفه تا مدینه آمدی، آنوقت از او خبر نداری؟ حضرت قسم خورد، نمی‌دانی کسی با مؤمنی چهل قدم همسفر باشد، فردای قیامت خدا از او سؤال می‌کند چرا از او خبر نگرفتی. آقای صاحبخانه تو گاهی یک سال و دو سال، پنج سال

همقدم بودی. امروز در خبرها شنیدم که نمایندگان مجلس بابت ودیعه مسکن خود دویست میلیون دریافت کردند. ای کاش یا خبری نمی شد یا نمایندگان برای همدردی با میلیون ها خانه به دوشی که معطل رهن مسکن هستند، یکی دو ماه تا حل مشکل مسکن مردم ودیعه نمی گرفتند. امام صادق فرمود: چهل قدم با کسی همسفر بودی، روز قیامت می پرسند با این آقا چه کردی؟ می گویند: ۲۵۰۰ هزار خانه خالی در کشور است. انشاءالله صدای ما به گوش مسئولین برسد.

شریعتی «:والحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهیرین»